

z navadnimi molitvami. Na svitlo dal Jožef Zupan. V Ljubljani 1862. 8. VI. str. 450. V predgovoru se bere: Slovensko prestavo sta napravila častita gospoda duhovna L. Jeran in A. Zamejic, in nju spise pregledali so visokoč. g. korar J. Vole.

Dušna Hrana za katoliške deržine ali keršanski nauk in življenje svetnikov s podobami. V Ljubljani 1864. 4. 44. Po Mehlerju spisal A. Zamejic. Do l. 1869 je prišlo na svetlo zvezkov I—X str. 420. Zal. J. Giontini. Nat. J. R. Milic.

Berila ali listi in Evangelii v nedelje, praznike in imenitniši godove celega leta z navadnimi molitvami pri očitni službi Božji. Z dovoljenjem preč. in mil. g. Jerneja, kneza in škofa. V Ljubljani 1870. 8. 706. Kazalo. Zal. in na prodaj ima M. Gerber. Nat. J. R. Milic. Posebej tiskane so tudi: Molitve pri očitni službi Božji. V Ljubljani 1870. 8. str. 64. Gerber. Milic.

Nar lepši čednost in nar gerši pregreha. Po nemški spisal dr. J. Zwerger; poslovenila mašnika ljubljanske škofije — jedno polovico kan. A. Zamejic, jedno pa K. Klun — zal. in na svetlo dal J. Zupan. Tisk. Blaznikovi nasledniki. V Ljubljani 1879. 8. VII. 355.

Kot profesor duhovnega pastirstva je nauk mnogotero poživiljal, posebej spisal bogoslovceem Napeljevanje k spovedovanju, Nauk o sv. zakramentih itd. Primeri tudi: Kdo ima pravico postave dajati zastran zakona kot sv. zakramenta (Zg. Danic. 1868 str. 283—303)? Z. — Kot katehet in poznej kot profesor je presojeval in popravljaj brez števila pobožnih rokopisov in bukev, zlasti molitvenikov, nekaj naprošen po pisateljih in zakladateljih, nekaj pa v imenu knezoškofijstva. — Zvésto je slovenil višje pastirske liste in misijonske naznanila iz srednje Afrike i. t. d.

Družbo sv. Detinstva je priporočil bil že l. 1850 v Danici (str. 139). V naši škofiji je pa „Misjon otrok“ prvi sprožil in spisal Juri Krašovic (r. 1811 u. 1884), kar je po Danici in tudi v posebej tiskanih knjižicah in podobiceah nadaljeval L. Jeran, dokler se je tega misijonskega dela poprijel kanonik Andrej Zamejic, kateri je spisal „Nauk o sv. Detinstvu“ ter vredeje in spisuje misijonske sporočila „Dejanje sv. Detinstva“ celo sam — od V. zvezka doslej že do XII. — v poduk malim in odrasčnim, vsem pač veren voditelj.

Ukazi in odredbe šolskih oblastev.

IV. Učiteljski tečaj na poljedelski šoli na Grmu.

Vis. c. kr. deželni šolski svét razgláša nastopni razpis:

Z. 1345. Laut Note des krainischen Landesausschusses vom 22. Juni 1892 Z. 5173, wird der diesjährige Ferialcurs für zwölf Volksschullehrer an der Landes-Obst-, Wein- und Ackerbauschule zu Stauden in der Zeit vom 4. bis zum 24. August l. J., und zwar mit slovenischer Unterrichtssprache abgehalten werden.

Die Frequentanten dieses Curses erhalten in der Schule unentgeltlich Wohnung und eipe angemessene Wegentschädigung, wofür bei Benützung der Eisenbahn die Fahrgebühr III. Classe, sonst die Postfahrgebühr aufgerechnet werden kann; zu verpflegen haben sich die Frequentanten selbst, doch werden denselben für die Dauer des Curses Taggelder in der Höhe von 1 fl. 50 kr. gewährt.

Der k. k. Bezirksschulrath wird aufgefordert, die unterstehenden Volksschulleitungen hievon unverzüglich mit dem

Beifügen in Kenntnis zu setzen, dass die Gesuche um Aufnahme in den gedachten Curs längstens bis zum 18. Juli l. J. im Wege des k. k. Bezirksschulrathes hieher einzubringen sind und dass bei der Aufnahme jene Bewerber in erster Linie werden berücksichtigt werden, welche

an Volksschulen dienen, bei denen Schulgärten bestehen.

K. k. Landesschulrath.

Laibach am 29. Juni 1892.

Der Landespräsident:

Winkler.

L i s t e k.

Listi slovenskega pesimista.

XIII.

Gospod urednik! Z nesrečno številko začenja današnji listek. Ominozno je število 13. Vender, ker smo učitelji navzlic vsemu pritisku od zgoraj, od zdolaj in Bog vedi še vse od kod, kolikor toliko napredni, in mene to število prav nič ne moti, upam, da tudi Vas ne spravi v zágato; saj smo pohlevni, pohlevni. Duh časa nas je tudi že toliko obsenčil, da ne verujemo vsake srednjeveške in ne novoveške čenče.

Sicer pa moram resnico povedati, da v sedanji vročini, v dobi pasjih dni — teh imamo učitelji mnogo v letu — in kislih kumar nikdo ne piše rad in tudi jaz ne; prijetnejše je v hladni senci in veseli družbi kot za pisalno mizo sredi brenčočih in ne-brenčočih muh. Zato ne morem kaj, če uide tudi kakšna pikra, številka 13 je nesrečna številka in učiteljstvo ni tñalo, na katerem bi se vsak petelin repenčil.

Omenil sem zgoraj, da smo nekako napredni, da smo v duhu časa. Da, napredek, duh časa! To so lepe besede, a treba jih je tudi lepo uneti. Duh časa je ona neubranljiva sila, ki nas tira dalje, dalje ... kam? — za napredkom. O, to je nagla hoja. Vender jaz ne verujem onim, ki trde, da kdor ne koraka uprav vstricno in kakor bi rekli vojaki »taktisch« z duhom časa, zaostaja; in zopet se ne strinjam z onimi, ki mislijo, da treba orjaške korake, katere meri časovni duh, opazovati od daleč — z neko tesnoročno observanco. Quod bonum est, tenete.

Za duhom časa se pomika izobrazba človeška, za njim napredek.

Kaj pa, če kdo na potu obnemore, zaostane, da ga duh časa prehiti? Obsedel je, in le za to, ker se ubraniti ne more, drvi ga tok napredka na pol zavestnega s seboj. Da-li more kranjski začasni učitelj s 360 glid. letne plače hoditi, ne 1 ali 2 km, recimo 100 km za duhom časa, o tem je sodba težavna, a vender ne težavnejša kot zadača: koliko prehiti duh časa v 2 ali 3 letih.

To je pa že hudo razmišljanje, porečete gotovo g. urednik! Toda potrpite; ni prehudo, kakor ni pre-

hudo dosmrtna pokora v spomin rojstvene tristoltnice J. A. Komenskega.

Duh časa zahteva, da smo vzorni, vzorni v vsem: v šoli, zunaj šole in vzorni tudi — v mošnji. Nekaj več drobiža bomo res dobivali v »kronah«, a več drobiža še ne bode več plačila. Kdaj neki urede našo valuto?

To ve sam Bog, kateremu je tudi znano, kdaj smo začeli in kdaj nehamo pred sl. deželnim zborom raztresati svoje moledovanje. Tudi to je menda duh časa, kali!

Oni dan sem bral v slovenskem listu, kako se poteza neka podružnica sl. c. kr. kmetijske družbe kranjske, da vodstvo omenjene družbe deluj na to, da bodo učitelji na deželi barem večji v obdelovanju šolskih vrtov.

Ko bi bil ta nasvet v kakšni lepši in drugačni obliki, ne bi ga niti omenjal, a ker se je hotelo bržkone s tem nekako pred svetom sumničiti tamošnje gg. kolege, ne morem molčati. O ti moj ljubi Bog, sem si mislil, in pomiloval tovariše. Samega sebe sem prašal, kje neki so ti gospodje dovršili učiteljske. Morda so celo spričevala ponaredili in tako prišli »kontrabant« v učiteljski krog. A, ne boš Jaka, premislim se in spomnim onega tovariša, ki je že s sedemnajstim letom po svojem srečnem rojstvu šolski voditelj. Da, taka mora biti!

Kinetijstvo se uči na pripravnici prav tako kot krščanski nauk ali zgodovina. Imamo sicer o metodi in obliki tega pouka sedaj nekoliko drugačne pojme kot na šolskih klopih; za to se pa ne da tajiti, da kdo ni usposobljen tudi v tem predmetu.

Resnica, dognana žalostna resnica je, da se pri nas stori za šolske vrte poleg »mastnih« nagrad baš toliko, kolikor hoče slavní krajní šolski svet; in da je res duh časa že moral prehiteti one, ki mislijo, da je učiteljstvo tarča, kamor sme vsakdo zaganjati svoje — kozle.

Zdaj je tudi doba raznih učiteljskih shodov, ko si drug drugemu tožimo svoje težave, drug drugega bodrimo na težavnem potu življenja. In čudno to, g. urednik, svojemu stilu ne pripisujem tolikega upliva, sam bi se ga ustrašil: sleharni učitelj sodi o naših razmerah pesimistički, uzrok mora biti kje drugod